

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 01
F: 01 478 60 58
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana
gp@dz-rs.si

Številka: 001-400/2019/2
Datum: 20.1.2020

Zadeva: Poslansko vprašanje Eve Irgl v zvezi z razmerami v domovih za starejše

Zveza: Vaš dopis št. 020-07/19-2082/1 z dne 20.12.2019

Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: MZ) je prejelo pisno poslansko vprašanje Eve Irgl v zvezi z zvezi z razmerami v domovih za starejše. Poslanka sprašuje kdaj bo v Državni zbor Republike Slovenije končno vložen Zakon o dolgotrajni oskrbi, kako nameravamo zagotoviti večje prostorske zmogljivosti za namestitev starejših, kako nameravamo ustvariti boljše delovne pogoje, da se bodo posamezniki lažje odločali za delo s starejšimi v vseh oblikah institucionalnega varstva in ali že pripravljamo ukrepe, ki bodo izboljšali prehrano starejših. MZ v nadaljevanju v zvezi s tem podaja naslednja pojasnila:

Javna mreža socialnih zavodov, kakor tudi storitve s področja socialnega varstva so v obstoječi ureditvi v pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

MZ v obstoječi ureditvi ni pristojno za načrtovanje oziroma izvajanje storitev socialnega varstva, kakor tudi ne za javno mrežo izvajalcev institucionalnih in skupnostnih socialnovarstvenih storitev. Lahko pa socialni zavodi v javni mreži, med katere se uvrščajo tudi domovi za starejše, na podlagi Zakona o zdravstveni dejavnosti, za svoje oskrbovance, kot del osnovne zdravstvene dejavnosti izvajajo zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo – v tem delu je pristojno MZ.

MZ se zaveda spreminjajoče se starostne strukture in rasti potreb po dolgotrajni oskrbi. Danes je v Sloveniji 19,7 odstotkov oseb starejših od 65 let. Projekcije za leto 2050 napovedujejo, da bo delež populacije starejše od 65 let narasel na 30 odstotkov, pri čemer bo delež starejših od 80 let iz 5 odstotkov v letu 2016 do leta 2050 povečal na 11,4 odstotka. Prav starejši od 80 let so najpogosteje uporabniki dolgotrajne oskrbe.

Ker v Sloveniji nimamo enotne systemske ureditve na področju dolgotrajne oskrbe, se soočamo z razdrobljenostjo in neenakostjo v dostopu do storitev, ki spadajo na področje dolgotrajne oskrbe. Pomembno bolj imamo razvito institucionalno oskrbo, kakor oskrbo v skupnosti. To se kaže tudi v pritisku na institucionalno varstvo, ki se pojavlja kljub nadpovprečnem številu

kapacitet na področju dolgotrajne oskrbe v Sloveniji. Povprečje posteljnih kapacitet držav članic OECD je 47,2, v Sloveniji pa imamo na 1000 prebivalcev, starejših nad 65 let 54,4 postelj¹.

MZ v okviru bodočih rešitev na področju dolgotrajne oskrbe v skladu s sprejetimi dokumenti (npr. Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016-2025 Skupaj za družbo zdravja, Strategija dolgožive družbe) načrtuje zlasti večjo dostopnost in dosegljivosti storitev, razvoj storitev integrirane oskrbe v skupnosti oziroma na domu, kjer dostopa do integrirane oskrbe ljudje danes nimajo, zagotavljanje primerljivih pravic za primerljive potrebe, višji delež financiranja iz javnih sredstev in s tem manjše finančne obremenitve posameznika, njegove družine in lokalnih skupnosti. Zakon bo skladno s programom dela vlade za 2020 lahko sprejet v letu 2020.

Glede kadrovskih normativov za zdravstveno nego v socialnih zavodih je MZ ustanovilo delovno podskupino za oblikovanje predlogov normativov v zdravstveni negi in rehabilitaciji v socialnih zavodih, ki obravnavajo odraslo populacijo. Aktivnosti intenzivno potekajo, ministrstvo od različnih deležnikov še pridobiva podatke, ki so potrebni za pripravo gradiv.

Prehrana in telesna dejavnost sta temelj zdravega staranja, vzdrževanja telesnih in duševnih zmožnosti ter obvladovanja krhkosti, zato Nacionalni program o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje »Dober tek, Slovenija«, ki obvezuje vsa ministrstva, prehrani starejših odraslih namenja posebno poglavje. Med ukrepi je navedena tudi priprava priporočil za prehrano starejših, ki bodo omogočila ustrezno načrtovanje prehrane v domovih. Že v letu 2008 je MZ izdalo Priporočila za prehransko obravnavo bolnikov v bolnišnicah in starostnikov v domovih za starejše občane, ki imajo različna bolezenska stanja.

V pripravi je nadgradnja priporočil, ki jih pripravlja Aktiv prehranskih delavcev v domovih za starejše občane v sodelovanju s strokovnjaki Nacionalnega inštituta za varovanje zdravja in Slovenskega združenja za klinično prehrano.

S spoštovanjem,

Aleš Šabeder
Minister

Vročiti:

- Državni zbor RS, gp@dz-rs.si – po e-pošti

¹ <https://doi.org/10.1787/4dd50c09-en>